

پرتاب ماهواره «طلوع» در آینده نزدیک

نسیم/ سردار وحیدی: واکنش غرب نسبت به ارسال موجود زنده به فضا توسط ایران بیانگر آن است که غربی‌ها ایران را باور نکردند/ پرتاب ماهواره 'طلوع' توسط ماهواره بر 'سیمرغ' و ماهواره 'فجر' توسط ماهواره بر 'سفیرا' در دستور کار است (صفحه ۲)

شیاطین از پیشرفت ملت ایران نگران هستند

نسیم/ رئیس جمهور در حاشیه بازدید از نمایشگاه دستاوردهای فضایی ایران: حاضرم اولین انسانی باشم که توسط دانش ایرانی به فضا پرتاب می‌شود/ شیاطین از پیشرفت ملت ایران نگران هستند (صفحه ۲)

ناگفته‌های بازمانده اسپتامبر از پشت پرده انفجار برج‌های دولتی

برهان/ دنیا بدانند انفجار اصلی در زیرزمین و قبل از برخورد هواپیما به برج‌ها رخ داد/ دولت آمریکا با عصبانیت مانع از انتشار گزارش شاهدان شده است/ سعی کردند مردم را از اسلام متنفر کنند: (صفحه ۴)

روزنامه خبری - تحلیلی عصر ایران

دوره جدید / سال اول / شماره ۱۱ / صفحه ۴

دوشنبه ۱۶ بهمن ۱۳۹۱

۲۳ ربیع الاول ۱۴۳۴ / Feb. 4. 2013

www.sarkhatdaily.ir

info@sarkhatdaily.ir

سعید جلیلی:

اسرائیل قصد ایجاد ائتلاف در جهان اسلام را دارد

مردم و نظام سوریه از آرمان خود دفاع کرده‌اند؛ طبیعی است که مقاومت مورد انتقام جویی قرار بگیرد. اعمال تحریم یک جانیه علیه یک کشور و نابودی زیربنای آن، به معنای دشمنی است. مردم و حکومت سوریه سرنوشت آینده خود را تعیین می‌کنند.

از ابتدای بحران سوریه تاکید کردیم که حل آن تنها از طریق گفتگو امکانپذیر است. ما معتقدیم که خود مردم سوریه باید سرنوشت خود را تعیین کنند. همه باید برای آغاز گفتگوی ملی میان احزاب سیاسی سوریه کمک کنند.

نقش سوریه در پیروزی‌های مقاومت غیر قابل انکار است. برنامه رژیم صهیونیستی برای خروج از ضعف‌های خود این است که جهان اسلام را مشغول خود کند. (صفحه ۲)

ظرف یک هفته آینده بودجه به مجلس می‌رود

نسیم: معاون رئیس‌جمهور در نظارت بر قانون اساسی با اشاره به در نظر گرفتن اقدامات ویژه دولت در بودجه سال آینده، گفت: دولت بنایی بر ارائه بودجه چند دوازدهم به مجلس ندارد/ ظرف یک هفته آینده بودجه به مجلس می‌رود/ بهتر است مجلس در برخی مواقع خود را با شرایط تطبیق دهد. (صفحه ۲)

طرح جدید دولت برای بالابردن قدرت خرید ۲۰۵ میلیون کارمند دولتی

نسیم: مشاور قائم مقام وزیر صنعت از طرح جدید دولت برای بالابردن قدرت خرید ۲۰۵ میلیون کارمند دولتی در راستای تاکید رهبر معظم انقلاب خبر داد و گفت: برنج، روغن، شکر، مرغ و گوشت قرمز در قالب کارت همیار در اختیار کارمندان قرار می‌گیرد (صفحه ۳)

تحریم‌های بین‌المللی علیه بانک ملت حذف شد

نسیم: دیوان دادگستری اتحادیه اروپایی در ۲۹ ژانویه ۲۰۱۳ پس از رسیدگی به دعوی بانک ملت علیه شورای وزیران این اتحادیه، رأی داد که اجرای مصوبه شورای اتحادیه راجع به "تدابیر محدود کننده علیه ایران"، در مورد بانک ملت موجه نیست. (صفحه ۲)

سرمقاله

مراقب دشمن درونی باشیم!

در دهه فجر انقلاب اسلامی هستیم. انقلابی که ۳۴ سال از به ثمر رسیدن آن در ایران می‌گذرد و پس از گذشت چند دهه به دوران جوانی خود رسیده است و سرمنشأ بیداری اسلامی در دیگر کشورهای اسلامی و مایه امید و عزت ملت‌های تحت ستم جهان است.

پیشرفت‌های ایران اسلامی در زمینه‌های گوناگون علمی در کنار حفظ استقلال و گفتمان حق طلبانه مواردی بوده است که چشم انداز این انقلاب را درخشان نشان می‌دهد اما قطعا این راه، راه آسان و بدون دردسری نخواهد بود. غلت از حبله‌های دشمن می‌تواند باعث خواب‌آلودگی و کندی این مسیر شود؛ این دشمن هم می‌تواند درونی و هم بیرونی باشد. دشمن بیرونی با سازوکارهای پیچیده خود از فشار و تحریم و تهدید و ... گرفته تا اجبار کردن و فریب دادن عوامل خودی و حتی تا بیان سخنانش از زبان خودی‌های غافل در حال پیشبرد مقاصد خود است. اما بزرگترین دشمن این مسیر، دشمنی است که در درون خود ماست که عبارت است از خلیقات فاسد، تمایلات نفسانی، راحت‌گرایی، غفلت‌گرایی و ... اگر دل به قله نورانی انقلاب اسلامی بسته‌ایم، باید مراقب باشیم که در درون خود دچار هزیمت نشویم که اگر در درون خود شکست نخوریم، از دست دشمن بیرونی کاری ساخته نیست. خوشحالی دشمن در صورت مشاهده اختلافات بین مسئولین و دبلیستگان به انقلاب به دلیل فرصت استفاده از همین دشمن درونی است. فرصتی که بعضا برخی از افراد حتی دلسوز به دلیل عدم توجه به همین دشمن درونی، در اختیار دشمن می‌گذارند و در شرایطی که نیاز به وحدت به عنوان ضروری‌ترین خواسته کشور محسوس است، موجب اختلاف افکنی می‌شود.

بدانیم که با احساس عزت است که انسان از نفوذ و غلبه دشمن سیاسی و اقتصادی و از غلبه دشمن بزرگ و اصلی یعنی شیطان محفوظ می‌ماند و مراقب باشیم که این احساس عزت تبدیل به خودشگفتی، غفلت و لذت جویی نشود که نتیجه‌ای جز توقف و پرتاب شدن به عقب نخواهد داشت.

مدیر مسئول

روایتی از ابعاد یک جنگ روانی پیچیده:

آیا «بایدن» به ایران پیشنهاد مذاکره مستقیم داد؟

ایران هسته‌ای - معاون رییس جمهور آمریکا اعلام کرد که دولت این کشور آماده مذاکره مستقیم دو جانبه با ایران است.

ایران هسته‌ای - معاون رییس جمهور آمریکا اعلام کرد که دولت این کشور آماده مذاکره مستقیم دو جانبه با ایران است.

جو بایدن روز شنبه ۱۴ بهمن ۱۳۹۱ (۳۲ فوریه ۲۰۱۲) طی سخنانی در کنفرانس امنیتی مونیخ، بخشی از سخنانی خود را به موضوع ایران اختصاص داد.

متن کامل اظهارات وی در این سخنرانی درباره ایران چنین است: «ما آماده هستیم با ایران به صورت دوجانبه با ایران گفت‌وگو کنیم. هنوز زمان و فضا برای دیپلماسی بایشیبتیبانی فشارها برای موفق شدن باقی است. توپ اکنون در زمین دولت ایران است. تهران زمان خوبی داشت تا رویکرد جدی و با حسن نیت برای مذاکرات ما داشته باشد. زمانی که رهبری ایران، رهبر معظم ایران، جدی باشد ما آماده هستیم به صورت دوجانبه با رهبری ایران دیدار کنیم. ما این دیدار را به صورت مخفی انجام نخواهیم داد و اجازه می‌دهیم شرکای ما اطلاع یابند. این پیشنهاد به قوت خود باقی است اما (مذاکره) باید واقعی باشد و باید دستورالعملی برای گفت‌وگو وجود داشته باشد.

گزارش ویژه:

آغاز نصب ماشین‌های نسل دوم در بخش زیرزمینی نطنز

اعلام نصب ماشین‌های نسل دوم در بخش زیرزمینی نطنز، به خبر اول رسانه‌های غربی تبدیل شده است.

حامد علوی، ایران هسته‌ای - اعلام نصب ماشین‌های نسل دوم در بخش زیرزمینی نطنز، به خبر اول رسانه‌های غربی تبدیل شده است.

خبرگزاری‌های غربی روز پنجشنبه ۱۲ بهمن (۳۱ ژانویه) به نقل از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام کردند که ایران این آژانس را مطلع کرده است که می‌خواهد تعدادی از ماشین‌های سانتریفیوژ نسل دوم خود را که به IR-۲m موسوم است، در بخش زیرزمینی تأسیسات غنی سازی نطنز نصب کند.

این ماشین‌های پیش از این به طور آزمایشی در بخش روزمینی نطنز به طور آزمایشی در حال تست بوده است. منابع غربی می‌گویند ایران روز چهارشنبه ۴ بهمن ۱۳۹۱ (۲۳ ژانویه ۲۰۱۲) در نامه‌ای به آژانس اطلاع داده است که قصد دارد تعدادی از ماشین IR-۲m را در واحد A۲۲ از بخش زیر زمینی نطنز نصب کند.

کارخانه غنی سازی نطنز، به دو سالن تولید A و سالن تولید B تقسیم شده است. مطابق با اطلاعات طراحی ارائه شده از سوی ایران، ۸ واحد برای سالن تولید A با ۱۸ آبشار در هر واحد که روی هم حدود ۲۵۰۰۰ سانتریفیوژ می‌شود برنامه ریزی شده است.

هر دو واحد A و B در بخش زیرزمینی نطنز قرار دارد.

در بخش روز زمینی ۶ آبشار فعالیت می‌کند که اکنون به تست نسل‌های جدید ماشین‌های سانتریفیوژ اختصاص دارد.

درباره تعداد ماشین‌هایی که ایران بنا دارد در واحد A۲۲ نصب کند اطلاعی در دست نیست، ولی فردریک دال خبرنگار رویترز در آژانس روز ۱۲ بهمن از وین گزارش کرده است که منابعی داخل آژانس می‌گویند ایران قصد دارد ۳۰۰۰ ماشین نوع IR-۲m را در بخش زیرزمینی نصب کند. به لحاظ فنی، این اقدام حاوی چند نکته بسیار اساسی است:

۱- تا کنون تمامی ماشین‌های سانتریفیوژ موجود در بخش زیرزمینی نطنز از نوع اول بوده است. این خبر نشان دهنده آن است که ایران برای نخستین بار تصمیم گرفته از نسل دوم ماشین‌های سانتریفیوژ در بخش زیرزمینی نطنز که واحد کاملاً صنعتی است استفاده کند. بنابراین، از این پس بخش صنعتی نطنز میزبان دو نوع ماشین خواهد بود.

۲- با توجه به اینکه هم پایداری، هم مقاومت، هم بازدهی و هم قدرت تفکیک ماشین‌های نسل دوم، بسیار بیشتر از ماشین‌های نسل اول است، بنابراین سرعت غنی سازی در نطنز افزایش خواهد یافت.

۳- با توجه به اینکه اندازه غنی سازی در نطنز تا ۵ درصد است، احتمالاً ماشین‌های جدید هم اورانیوم را تا همین میزان غنی خواهند کرد.

۴- این اقدام نشان دهنده آن است که بر خلاف ارزیابی منابع غربی ایران از حیث مواد اولیه هیچ مشکلی برای ساخت ماشین‌های نسل ۲ در تعداد زیاد ندارد و توانسته تحریم‌های را از این حیث دور بزند.

خبرهای پیامکی

سیاسی

● علی اکبر صالحی در گفتگو با یک روزنامه آلمانی با اشاره به 'پیشنهاد معاون رئیس‌جمهور آمریکا مبنی بر گفتگو با ایران' اظهار داشت: امیدواریم دولت جدید اوپاما در برابر ایران صداقت داشته باشد / در برنامه هسته‌ای ایران به راهکاری معتقدیم که در آن همه طرف‌ها پیروز باشند

● رئیس‌جمهور در حاشیه بازدید از نمایشگاه دستاوردهای فضایی ایران /۱: حاضرم اولین انسانی باشم که توسط دانش ایرانی به فضاپرتاب می‌شود/ شیاطین از پیشرفت ملت ایران نگران هستند چرا که اگر ملت ایران در مرزهای علمی کنار آنها قرارگیرد جایی برای چپاولگری آنها باقی نمی‌ماند

● رئیس‌جمهور در حاشیه بازدید از نمایشگاه دستاوردهای فضایی ایران /۲: ارسال موجود زنده به فضا محصول تلاش و فداکاری خیل عظیمی از متخصصان ایران است که واکنش غرب به آن همچون اولین موفقیت‌های ما در دستیابی به انرژی صلح آمیز هسته‌ای بوده است

● سردار وحیدی: واکنش غرب نسبت به ارسال موجود زنده به فضا توسط ایران بیانگران است که یا غربی‌ها ایران را باور نکردند یا همچنان می‌خواهند ادعا کنند بر تمامی عرصه‌ها مسلط هستند/ برتاب ماهواره 'طلوع' توسط ماهواره بر 'سیمرغ' و ماهواره قجر توسط ماهواره بر 'سفرنا' در دستور کار است

● منوچهر متکی: عربستان سعودی، قطر و ترکیه در موضوع سوریه جزء ضررکنندگان بوده و به هیچ وجه مدافع دموکراسی نیستند و ضلع چهارم آن‌ها نیز اسرائیل است، هرچند خود بر این حقیقت واقف هستند که موفق به شکست دولت سوریه نخواهند شد

● حبیب‌الله عسگراولادی در جمع دبیران حزب مؤتلفه: نظام در اوج اقتدار و نیرومندی است / جریان انحرافی برای اینکه نمی‌خواهد حرکت عمومی در کشور علیه انحراف شکل‌گیرد ما را در فرتنه نگه داشته‌است /رله کردن صدای دشمن خیانت‌است

● اسفندیار رحیم مشایی، رئیس دبیرخانه جنبش عدم تعهد سفرهای خارجی خود را از اسفندماه آغاز می‌کند / این سفرها با هماهنگی وزارت امور خارجه انجام خواهد شد و برنامه ریزی دیدارهای دیپلماتیک نیز با هماهنگی این وزارتخانه است

● محمد شریعتمداری در جمع خبرنگاران: برای حضور در انتخابات با همه بزرگان نظام مشورت کردم / می‌توانم عامل رفاه، رفع کدورت‌ها و کم کردن فاصله دل‌ها باشم / امیدوارم آنگونه که مصلحت کشور ایجاب می‌کند همه صاحبان سلابق گوناگون در انتخابات امکان حضور فعال داشته باشند

● جمعی از فعالین رسانه‌ای طی نامه‌ای به هاشمی رفسنجانی تاکید کردند: نیش و کنایه‌های شما به نظام جمهوری اسلامی، در میان رسانه‌های ضد انقلاب با تعریف و تمجید بیان می‌شود/ بار دیگر خود را در معرض رأی ملت قرار دهید تا ببینید به چه صورت رقبای شما پیروز این میدان خواهند بود

بین الملل

● یک عضو ارشد ائتلاف مخالفان سوریه: دیدار معاذ الخطیب با صالحی در منیخ در دستور کار قرار نداشت و خارج از برنامه تدوین شده صورت گرفت / این دیدار، اصول نشست قاهره و مفاد اساسنامه ائتلاف را نادیده گرفت / هیچ مذاکره‌ای با نظام تا قبل از کناره‌گیری بشار اسد نباید صورت بگیرد

● رئیس پارلمان ونزوئا: سلامت هوگو چاوز به وضوح رو به بهبود است و وی پس از عمل جراحی سرطان به تدریج در حال بازیابی سلامتی خود است

● خبرگزاری رویترز گزارش داد: آمریکا در ماه ژانویه چهار فروند هواپیمای شکاری (اف ۱۶) به مصر تحویل داده است / شمار هواپیماهای (اف ۱۶) که آمریکا تا کنون در چارچوب قرارداد‌های نظامی با مصر به این کشور فروخته، به ۲۲۴ فروند رسیده است

● (جماعت اسلامی) مصر در بیانیه‌ای مردم این کشور را به شرکت در تظاهرات (میلیونی) جمعه آینده در میدان قاهره فراخواند / در این بیانیه آمده است: احزاب لیبرال مصر سعی دارند کشور را به آشوب و درگیری بکشانند، از همین روی شرکت در این تظاهرات (وظیفه شرعی) است

● روزنامه (الحیات) چاپ لندن در گزارشی نوشت: ملک عبدالله در گردهاد تغییرات منطقه گرفتار شده است / در حالی که درآمد سالانه عربستان، ۱۵۰۰ میلیارد ریال است، ۶۰ درصد از مردم این کشور زیر خط فقر هستند و هر کارمند عربستانی به طور متوسط ماهانه ۱۵۰۰ ریال حقوق می‌گیرد

● روزنامه صهیونیستی (جروزالم پست) در گزارشی نوشت: رسانه‌های لبنانی علت انفجار نیمه شب گذشته در شهر صور لبنان را حمله هوایی جنگنده‌های اسرائیلی اعلام کردند، زیرا هواپیماهای اسرائیل در زمان انفجار در حریم هوایی لبنان دیده شدند

● وزیر خارجه آمریکا در تماس تلفنی با بنیامین نتانیا هو ضمن گفتگو درباره تشکیل دولت ائتلافی در سرزمین‌های اشغالی، اوضاع سوریه و موضوع ایران گفت: من و اوپاما خود را نسبت به ثبات و امنیت در اسرائیل و برقراری صلح پایدار میان تل اوویو و فلسطینی‌ها متعهد می‌دانیم

خبرگزاری نسیم

به گزارش نسیم، «سعید جلیلی» دبیر شورای عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران امروز (دوشنبه) در یک کنفرانس مطبوعاتی در دمشق پایتخت سوریه اعلام کرد که مردم و نظام سوریه بیش از همه می‌توانند در باره آینده سوریه و سرنوشت خود تصمیم بگیرند.

وی افزود: قطعاً نظامی می‌تواند استوار و با قدرت در برابر دشمنی‌ها و تجاوزات رژیم صهیونیستی ایستادگی کند که پشتیبانی مردم خود را همراه داشته باشد، لذا امروز چیزی که برای مردم منطقه و جهان قابل انکار نیست، احترام به مردم و نظام سوریه به خاطر تلاش‌های آنان در پشتیبانی از مقاومت است.

دبیر شورای عالی امنیت ملی تصریح کرد: ما فکر می‌کنیم مردم سوریه مردمی هستند که با عزت و افتخار در این سال‌ها نقش تاریخی خود را ایفا کردند. بر همین مبنا باور داشته و داریم که مردم و نظام سوریه بیش از همه می‌توانند در باره مسائل خودشان، آینده سوریه و سرنوشت خود تصمیم بگیرند.

جلیلی تاکید کرد که طبیعی است چنین مردم و نظامی که از آرمان‌های خود دفاع کرده اند، مورد انتقام دشمنان قرار بگیرند. در همین دو

سال اخیر بدترین فشارها از سوی دشمنان

بر ملت سوریه اعمال شد. اینکه تحریم‌های اقتصادی را به ملتی تحمیل کنند و زیربناهای اقتصادی آن را مورد هدف قرار بدهند، جز دشمنی با مردم نیست.

وی تصریح کرد: این را هیچ کس در دنیا نمی‌پذیرد که تحریم اقتصادی یک ملت و از بین بردن زیربناهای آن، دفاع از حقوق آن ملت است.

گفت‌وگوهای ملی‌تنه‌راه حل بحران سوریه است دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران « گفت وگوهای ملی را تنها راه حل بحران سوریه دانست،» و اظهار داشت: چیزی می‌تواند به مردم سوریه کمک کند که به شکل گیری گفت‌وگوهای ملی کمک کند.

جلیلی با بیان اینکه «مردم سوریه می‌توانند در این گفت‌وگوها آنچه را می‌خواهند، انتخاب کنند»، خاطرنشان کرد: از ابتدا هم بیان کردیم که راه حل بحران سوریه فقط باید یک راه حل سوری باشد و همه باید کمک کنند تا گفت‌وگوهای ملی در سوریه شکل بگیرد تا در این چارچوب مردم سوریه در باره آینده خودشان بحث، مشورت و تصمیم گیری کنند.

وی گفت: معتقدیم هر قدر این روند تقویت شود، هم باعث کاهش آلام مردم سوریه و هم موجب تحقق سازو کارهای سیاسی و دموکراسی می‌شود و شرایطی فراهم می‌کند تا سوریه قوی تر و عزیزتر به عنوان دژ مستحکم مقاومت در منطقه باقی بماند.

در ادامه این کنفرانس مطبوعاتی جلیلی به پرسش‌های خبرنگاران پاسخ داد.

ضعف بیش از پیش رژیم صهیونیستی

وی در پاسخ به پرسشی در باره حمله هوایی اخیر رژیم صهیونیستی به یک مرکز علمی تحقیقاتی سوریه در استان ریف دمشق گفت: همه می‌دانیم به خصوص در یک دهه اخیر

سعید جلیلی:

اسرائیل قصد ایجاد اختلاف در جهان اسلام را دارد

مقاومت پیروزی‌های چشمگیری داشته است در جنگ ۳۳ روزه، جنگ ۲۲ روزه و ۸ روزه اخیر و نقش سوریه در این پیروزی‌ها غیر قابل انکار است.

دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران افزود: از سوی دیگر شاهد ضعف بیش از پیش رژیم صهیونیستی هستیم و بر همین مبنا تحلیل ما این است که رژیم صهیونیستی برای خروج از این ضعف‌های ممتد و مداوم خود، یکی از بزرگ‌ترین توطئه‌هایش این است که جهان اسلام را مشغول به خود کند.

وی اظهار داشت: رژیم صهیونیستی و متحدانش به دنبال این هستند تا قدرتی که در جهان اسلام حول مقاومت شکل گرفته است به جای اینکه علیه رژیم صهیونیستی باشد معطوف به اختلافات داخلی شود.

جلیلی خاطرنشان کرد: به نظر ما یکی از توطئه‌هایی که علیه جهان اسلام این است که اختلافات درونی را در جهان اسلام شکل بدهند تا بتوانند فشاری را که امروز بر مبنای وحدت و مقاومت علیه رژیم صهیونیستی ایجاد شده است، کاهش دهند.

دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران تصریح کرد: ما همیشه از کشورهای اسلامی خواسته‌ایم مراقب این توطئه باشند و توجه کنند که دوباره با ایجاد اختلاف‌های قومی و مذهبی، جهان اسلام را مشغول به خودشان نکنند.

بیداری اسلامی و فرصت وحدت جهان اسلام وی تاکید کرد: ما معتقدیم امروز پس از بیداری اسلامی یک فرصت برای وحدت جهان اسلام حول محور مقاومت وجود دارد و این یک آزمون بزرگ برای جهان اسلام است تا امروز نقش تاریخی خود را در دفاع از مقاومت و پشتیبانی جدی از آن ایفا کند.

گزارش ویژه اندیشکده «امریکن انترپرایز»:

رمزگشایی فرآیند تصمیم‌گیری و راهبرد امروز ایران

◀ **اشراف: جوزف نای در مصاحبه‌ای با اندیشکده بلفر به بررسی روابط آمریکا و چین در دور دوم ریاست جمهوری اوپاما پرداخت.**

جماهیر شوروی سوسیالیستی (USSR) در جنگ سرد حاکی از روابط اجتماعی کم بود و هیچ‌گونه معاملات تجاری را شامل نمی‌شد. امروزه آمریکا و چین نه تنها تجارتی گسترده بلکه روابط اجتماعی زیادی نیز دارند، از جمله این روابط می‌توان به تحصیل ۱۲۵۰۰۰ دانشجوی چینی در دانشگاه‌های آمریکا اشاره کرد.

● وظیفه دولت اوپاما در چهار سال آینده اجرای سیاستی متوازن است که به قدرت چین توازن بخشد و آن را با قدرت خود هماهنگ کند ■ وظیفه دولت اوپاما در چهار سال آینده اجرای سیاستی متوازن است که به قدرت چین توازن بخشد و آن را با قدرت خود هماهنگ کند. سیاستی که شرایط را به گونه‌ای فراهم کند تا از اقدامات ستیزه‌جویانه جلوگیری شود اما در عین حال درهای فرصت برای همکاری با منافع مشترک همچنان به رویشان باز باشد.

– آمریکا در آینده نزدیک چه موقعیت‌هایی دارد تا در پیشبرد اصلاحات سیاسی چین کمک کند؟ – جوزف نای: یکی از سوآلات بزرگی که درباره آینده چین مطرح می‌شود این است که آیا حزب کمونیست چین می‌تواند سیستم سیاسی‌ای را اصلاح کند که در آن فساد و تبعیض منجر به نارضایتی می‌شود یا خیر. همان‌طور که جوامع ثروتمندتری می‌شوند، تقاضای رو به رشدی، اگر نه کاملاً برای دموکراسی بلکه برای مشارکت‌سیاسی به وجود می‌آید. مهار کردن این قضیه در عصر اینترنت که چین تنها تا حدودی می‌تواند آن را کنترل کند، بسیار دشوار است. برخلاف هند که همیشه برای مشکلات مشارکتی راه‌حلی داشته است، چین نتوانسته است از این مانع بگذرد. این‌خطر وجود دارد که حزب کمونیست، که پایه‌های مشروعیتش بر رشد سریع اقتصادی و ملی‌گرایی قومی قوم‌هان استوار است، در صورت کند شدن رشد اقتصادی بر ملی‌گرایی قومی تکیه کند. تنها چین می‌تواند راه‌حلی برای این مشکلات پیدا کند، اما کمکی که ما می‌توانیم انجام دهیم این است که فضا را برای آزادی ایده‌آف‌واراد باز بگذاریم.

در چین و هم در ژاپن احیا شده است.، این خطر وجود دارد که روابط میان آن‌ها منجر به دگربری‌های ناخواسته شود. ژاپن و چین اخیراً به دلیل اختلافاتشان بر سربیک جزیره کوچک بی‌آب و علف هفت کیلومتر مربعی واقع در دریای چین شرقی که ژاپن آن را جزایر «سنکاکو» و چین آن را «دیاووی» می‌نامند، موضوع خبرها شده‌اند.

این ماجرا به اواخر قرن نوزدهم بازمی‌گردد، اما منجر به دگربری‌های خبری شده که تظاهرات ضد ژاپنی در چین را در سپتامبر ۲۰۱۲ به همراه داشته است. در اکتبر سال گذشته، هیلاری کلینتون وزیر امور خارجه از من و سه مقام پیشین حزب دموکرات و جمهوری خواه خواست تا به توکیو و پکن سفر کنیم و جایگاه آمریکا را برای آنان تشریح کنیم و به نگرانی‌هایشان گوش دهیم. مقامات عالی رتبه چین معتقد بودند که ژاپن در حال وارد شدن به مرحله‌ای از ملی‌گرایی نظامی جناح راستی است و اینکه خریدن جزایر توسط ژاپن اقدامی حساب شده برای برهم زدن نظم از جمله بیانیه‌های قاهره و بوتسدام بعد از جنگ جهانی دوم بود. از آن زمان، کشتی‌ها و هواپیماهای چینی مرتباً وارد آب‌هایی می‌شوند که ژاپن آن را قلمرو خود می‌داند. روشن است که مشکل بیشتر از یک دگربری ساده بر سر جزایری خالی از سکنه است؛ و به همان اندازه روشن است که دیگر کشورهای آسیایی از فیلیپین گرفته تا ویتنام و استرالیا نظاره‌گر آنند که ما چه می‌کنیم.

– آمریکا چطور می‌تواند در چهار سال آینده خود را درگیر مسائل آسیا کند؟

جوزف نای: در سال (۲۰۱۱، اوپاما از «چرخش» به سمت آسیا خبر داد که بعدها «توازن مجدد قدرت» نامیده شد. برخی تحلیل‌گران آمریکایی معتقدند که به قدرت رسیدن چین نمی‌تواند صلح‌آمیز باشد و دولت آمریکا اکنون باید سیاستی را در پیش گیرد تا چین را متوقف سازد. بسیاری از مقامات چینی این سیاست را راهبرد فعلی آمریکا می‌دانند، اما مقامات دولتی آن را تکذیب کرده‌اند و درست هم می‌گویند. نگاهی به تاریخ موضوع را روشن می‌سازد. سیاست تحدید نفوذ اتحاد

این نگرانی نیز به وجود می‌آید که چین به تهدیدی بزرگ برای آمریکا بدل خواهد شد. اگر به یاد داشته باشیم که آسیایک موجودیت واحد نیست، جایی برای این نگرانی وجود ندارد. توازن قدرت درون آسیا به گونه‌ای دیگر است. ژاپن، هند، ویتنام و کشورهای دیگر نمی‌خواهند تحت سلطه چین و متعاقباً آمریکا در منطقه قرار گیرند.

■ افزایش قدرت نظامی و اقتصادی چین همسایگانشرانگران نمی‌کند ■

به نظر نمی‌رسد که افزایش قدرت نظامی و اقتصادی چین همسایگانشرانگران کند تا به دنبال تشکیل ائتلاف علیه این کشور باشند مگر اینکه چین از قدرت نرم خود بهتر استفاده کند. برای مثال، پس از آنکه چین سیاست خارجی قاطعانه‌تری را در سال ۲۰۰۹ بکار برد، بعد از مدت زمان کوتاه دو سال روابطش با ژاپن، هند، کره جنوبی، ویتنام و دیگر کشورها رو به وخامت گذاشت– رویدادی قابل توجه که تأییدی بوده است بر راهبرد آمریکایی «تنها چین می‌تواند جلوی چین را بگیرد.» اما اشتباه است که تنها به بخش بازدارنده راهبرد توجه کنیم. نباید برای ایجاد توازن مجدد قدرت در آسیا بیش از حد از راهبردهای نظامی استفاده کنیم. آمریکا و چین (و همین‌طور کشورهای دیگر) از همکاری در مسائل مختلف چندملیتی بیشتر سود می‌برند. هیچ‌کس بدون همکاری نمی‌تواند مسائل مربوط به ثبات مالی در جهان، تغییرات جوی، تروریسم فرمانشی و یا بیماری‌های فراگیر را حل کند. اگر قدرت، توانایی این است که بر دیگران تأثیر گذاشت تا به نتیجه دلخواه رسید، باید به خاطر سپرد که گاهی قدرتمان با مشارکت با دیگران بیشتر می‌شود تا حفظ قدرت بر آنان. آمریکا به عنوان قدرت فعلی در جهان می‌تواند از روابط خوب سه‌گانه بین کشورمان، ژاپن و چین بسیار بهره برد.

– مهم‌ترین و ضروری‌ترین مسائل منطقه‌ای در آسیا که هر چه سریع‌تر باید به آن‌ها رسیدگی شود چیست؟ آمریکا چطور می‌تواند در این فرایند کمک کند؟ – جوزف نای: با روحیه ملی‌گرایانه‌ای که هم

رصد غرب

به گزارش اشراف، باراک اوپاما در روز ۳۱ ژانویه دور دوم ریاست جمهوری خود را رسماً آغاز کرد و این در حالی است که دولتش باید با چالش‌های سیاست‌گذاری رعب‌آوری روبرو شود. جدازا رسیدگی به مشکلات اقتصادی کشور، اوپاما و همکارانش با مشکلات رو به افزایش تغییرات جوی در دنیا، بازار انرژی متغیر، اصلاحات مالیات و حقوق، اصلاحات درمانی، و پیامدهای «بهار عربی» مواجه خواهند شد. در طول این ماه، دیدگاه‌های متفاوت اعضای دانشگاه کندی هااروارد را جویسا خواهیم شد تا چشم‌اندازی از وعده‌ها و مشکلات دور دوم ریاست جمهوری بدست‌آوریم.

در ادامه این گزارش گفتگوی بلفر با جوزف نای، استاد سرشناس دانشگاه هاوارد و مدیر سابق مدرسه کندی درباره روابط آمریکا و چین در چهار سال آینده آمده است:

– اولویت‌های مهم اوپاما و دولتش در خصوص روابط آمریکا و چین در دور دوم ریاست جمهوری چیست؟

– جوزف نای: همان‌طور که در کتاب «آینده قدرت» هم به آن اشاره کردم، یکی از بزرگ‌ترین چابجایی‌های قدرت در قرن بیست و یکم افزایش قدرت آسیا است. در سال ۱۸۰۰، آسیا نصف جمعیت و اقتصاد جهان را دارا بود. در سال ۱۹۰۰، به دلیل انقلاب صنعتی در اروپا و آمریکای شمالی تولیدات آسیا در جهان تا ۲۰ درصد کاهش یافت. تا اواسط این قرن، آسیا باید نماینده نصف جمعیت و تولیدات در جهان باشد. درحالی‌که صدها میلیون انسان از فقر مطلق در گریزند، این امر تحولی طبیعی و مطلوب است. اگرچه هم‌زمان

اقتصادی

• معاون رئیس جمهور در نظارت بر قانون اساسی با اشاره به در نظر گرفتن اقدامات ویژه دولت در بودجه سال آینده، گفت: دولت بنایی بر ارائه بودجه چند دوازدهم به مجلس ندارد/ ظرف یک هفته آینده بودجه به مجلس می‌رود/ بهتر است مجلس در برخی مواقع خود را با شرایط تطبیق دهد

• معاون نظارتی بانک مرکزی در بخشنامه‌ای به بانک‌های کشور با اشاره به احتمال وقوع برخی تخلفات و سوءاستفاده‌های بزرگ در نظام بانکی کشور در آینده هشدار داد؛ برخی بانک‌ها با وجود تأکیدات بانک مرکزی، مقررات تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط و تسهیلات و تعهدات کلان را نقض کرده‌اند

• رئیس سازمان بازرسی کل کشور در جمع خبرنگاران: دیوان محاسبات بر اساس قانون می‌تواند طرح و بخشنامه و مصوبه خلاف قانون دولت، وزرا و رؤسای دستگاه‌ها را لغو کند

• وزیر صنعت خبر داد؛ امسال بیش از سال‌های گذشته از توان بخش خصوصی به ویژه اصناف برای عرضه و توزیع مناسب کالاها استفاده می‌شود/ مذاکره‌ای را با بیش از هزار شعبه فروشگاه بزرگ جهت ارائه تخفیف‌های ویژه در روزهای پایانی سال انجام داده‌ایم

• وزیر راه و شهرسازی اعلام کرد: نوروز امسال افزایش قیمت بلیت در بخش‌های جاده‌ای، ریلی و زمینی نخواهیم داشت

• معاون بازرسی و رسیدگی به تخلفات سازمان حمایت از انجام بیش از ۹۷۰ هزار مورد بازرسی از اواسط مهر خبر داد و گفت: قبل از این بازرسی‌ها ۵۷ هزار پرونده تخلفاتی در بخش‌های مواد غذایی، پتروشیمی و لوازم خانگی تشکیل و به سازمان تعزیرات حکومتی ارسال شده است

• معاون بازرسی و رسیدگی به تخلفات سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان از تشکیل پرونده تخلف دو میلیارد تومانی برای ۱۰ نمایشگاه معروف عرضه‌کننده خودروهای وارداتی در تهران خبر داد

• مسئول کمیته مزد کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران ایران، از تدوین و آماده شدن پیشنهادات کمیته دستمزد درخصوص تعیین حداقل مزد سال ۹۲ و ارائه آن به شورای عالی کار خبر داد

• علیزاده دانمی، سرپرست معاونت آب و آبفای وزارت نیرو، از بهره‌برداری از ۱۳ سد بزرگ با مجموع حجم مخزن ۸۸۸ میلیون مترمکعب با هزینه‌ای بالغ بر ۶۳۳۱ میلیارد ریال در دهه فجر امسال خبر داد

• مشاور قائم مقام وزیر صنعت از طرح جدید دولت برای بالابردن قدرت خرید ۲،۵ میلیون کارمند دولتی در راستای تأکید رهبر معظم انقلاب خبر داد و گفت: برنج، روغن، شکر، مرغ و گوشت قرمز در قالب کارت «همیار» در اختیار کارمندان قرار می‌گیرد

• رئیس سازمان خصوصی سازی ایران در نشست خبری ۱/: براساس قانون بودجه سال جاری ۶۵۰۰ میلیارد تومان واریز نقدی به خزانه و ۳۳ هزار ۵۰۰ میلیارد تومان رد دیون به سازمان خصوصی سازی تکلیف شده است

• رئیس سازمان خصوصی سازی ایران در نشست خبری ۲/: طی ۱۰ ماه گذشته ۸۳ درصد از تعهد نقدی این سازمان محقق شده است/ تاکنون ۴۵۰۰ میلیارد تومان واریز نقدی به خزانه انجام شده و برای مدت باقی مانده تا پایان سال، ۱۵ هزار میلیارد تومان قیمت‌گذاری آماده برای ۱۳ شرکت وجود دارد

• دیوان دادگستری اتحادیه اروپایی در ۲۹ ژانویه ۲۰۱۳ پس از رسیدگی به دعوی بانک ملت علیه شورای وزیران این اتحادیه، رای داد که اجرای مصوبه شورای اتحادیه راجع به «تدابیر محدود کننده علیه ایران»، در مورد بانک ملت موجه نیست

• سخنگوی مرکز مبادلات ارزی کشور، «شکل‌گیری انتظارات تورمی و تشدید آن در ماه‌های پایانی سال، افزایش تقاضای سفته‌بازی و احتیاطی، شکل‌گیری مجدد تقاضای ناشی از تبدیل دارایی‌ها و تعهدات ارزی بانک‌ها» را از مهم‌ترین علل نوسانات نرخ ارز در بازار آزاد بیان کرد

• «کدگذاری کارت‌های بنزین» آغاز شد/ دارندگان کارت‌های هوشمند سوخت در مبادی مرزی از این پس در طول ۲۴ ساعت شبانه‌روز تنها یک مرحله می‌توانند ۶۰ لیتر بنزین با قیمت نیمه یارانه‌ای ۴۰۰ تومانی در جایگاه‌ها خریداری کنند

• مدیر مرکز مطالعات تکنولوژی دانشگاه علم و صنعت در گفتگو با «نسیم»: اختصاص وام خرید به خانه‌های بالای ۱۲ سال ساخت، نوعی «سیگنال» برای سرمایه‌گذاری بیشتر در این بخش است که در نهایت منجر به افزایش قیمت زمین و به طبع آن افزایش قیمت ملک‌های نوساز می‌شود

• مدیرعامل بانک صنعت و معدن ایران در نشست خبری از بخشش جرایم معوق تمامی واحدهای صنعتی و تولیدی که تا پایان ۲۵ اسفند نسبت به تعیین تکلیف یا پرداخت کامل مطالبات معوق خود اقدام کنند خبر داد

خبرگزاری نسیم

الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی؛

تبیین نقش و جایگاه شرکت‌های دانش بنیان در توسعه اقتصاد مقاومتی

یکی از رویکردهای مناسب جهت تحقق اقتصاد مقاومتی رویکرد استراتژیک است که در آن، نقاط ضعف و تهدیدهای اقتصاد تحلیل می‌شود و مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی استخراج می‌گردد. توسعه‌ی شرکت‌های دانش بنیان یکی از راهبردهای مهم و اثرگذار جهت تحقق اقتصاد مقاومتی است.

درباره مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی است که به اجمال به این مؤلفه‌ها اشاره می‌شود:

۱. دولتی بودن اقتصاد یکی از اساسی‌ترین نقاط ضعف اقتصاد ایران است که زمینه‌ی تهدیدهای خارجی را نیز فراهم می‌آورد. در واقع ساختار اصلی اقتصاد و نگاه‌های اقتصادی کشور را شرکت‌های بزرگ دولتی تشکیل می‌دهند. این شرکت‌ها، به علت پایین بودن بهره‌وری و نداشتن پویایی و قدرت تحول، توان انطباق کافی با تغییرات و تهدیدهای محیطی را ندارند. همچنین در چنین شرکت‌هایی، به علت ویژگی‌های خاص ساختاری، زمینه‌ی نوآوری و بهینه کردن محصولات پایین و زمینه‌ی شیوع فساد به عنوان تهدید داخلی اقتصاد بسیار بالاست. بنابراین تحریم مواد اولیه یا محصولات این شرکت‌ها، به عنوان تهدید خارجی، اسباب چالش در اقتصاد را فراهم می‌آورد. از این رو، یکی از مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی مردمی کردن اقتصاد به شمار می‌رود که مورد تأکید رهبر معظم انقلاب نیز قرار گرفته است.

۲. وابستگی اقتصاد ایران و بودجه‌ی دولت به فروش مواد خام و با ارزش افزوده‌ی پایین که مصداق بارز این موضوع وابستگی اقتصاد به فروش نفت خام است. ریشه‌ی اصلی این معضل در ضعف دانش و تکنولوژی در این صنعت و شرکت‌های فعال در این حوزه است که متأسفانه این مسئله باعث شده است نقطه‌ی قوتی به نام وجود منابع زیرزمینی، به اهرمی برای تحریم و فشار بر اقتصاد ایران تبدیل شود. بنابراین یکی دیگر از مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی کاهش و قطع وابستگی به نفت است.

۳. یکی دیگر از نقاط تهدیدهای اقتصاد ایران مدیریت مصرف است. این موضوع، از یک سو، مربوط به تعادل و عدم اسراف در مصرف و از سوی دیگر، مرتبط با اهمیت مصرف تولیدات داخلی از سوی مصرف‌کننده‌ی داخلی است. بنابراین یکی دیگر از مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی موضوع مدیریت مصرف است.

۴. بهره‌وری پایین عوامل تولید و استفاده‌ی نامناسب و ناکارآمد از منابع، امکانات و زمان از دیگر نقاط ضعف اقتصاد ایران است. بنابراین بالا بردن بهره‌وری نیز یکی دیگر از مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی به شمار می‌رود.

۵. یکی از نقاط ضعف اقتصاد کشور پایین بودن میزان خلاقیت و نوآوری و ضعف فناوری بنگاه‌های اقتصادی است. در حقیقت این مسئله اقتصاد و صنعت کشور را مصرف‌کننده‌ی فناوری‌های خارجی نموده است و این خود زمینه‌ی آسیب‌پذیری اقتصاد کشور را در برابر تحریم بیگانگان فراهم می‌نماید و سایر مؤلفه‌های اقتصاد را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد.

به همین دلیل، رهبر معظم انقلاب نیز یکی از مهم‌ترین مظاهر و مؤثرترین مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی را شرکت‌های دانش بنیان دانسته‌اند. همچنین ایشان در جای دیگری از اقتصاد دانش بنیان به عنوان یکی از سرفصل‌های اقتصاد مقاومتی نام می‌برند.

۶. یکی دیگر از چالش‌های اقتصاد مقاومتی ضعف تولید ملی و عدم توان خودکفایی در تولید کالاهای استراتژیک مورد نیاز کشور است.

بیشتر بر عوامل فیزیکی تولید (مانند سرمایه‌ی فیزیکی، نیروی کار و زمین) به عنوان منابع تولید تأکید کرده‌اند. برخی از مدل‌های رشد نئوکلاسیکی، دانش را عاملی بیرون‌زا در تعیین رشد اقتصادی می‌دانند؛ اما در مدل‌های جدید رشد، عامل دیگری نیز با عنوان بهره‌وری عوامل تولید به عنوان یکی از ارکان رشد معرفی می‌شود و دانش یکی از مؤثرترین عوامل در بهره‌وری و رشد اقتصادی مطرح می‌گردد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که اقتصاد دانش بنیان تأثیر بسزایی در افزایش تولید سرانه‌ی بالاتر، کاهش نابرابری در توزیع درآمد و در عین حال، اصلاح کیفیت محیط زیست به عنوان شاخصه‌های اصلی توسعه‌ی پایدار دارد.

در عصر حاضر، اصطلاح اقتصاد دانش بنیان، که توسط OECD مورد تأکید خاص در استراتژی توسعه‌ی ملل قرار گرفته است، گویای تأکید بر نقش دانش و فناوری در جریان توسعه‌ی اقتصادی است. از این رو، می‌توان گفت در اقتصاد دانش بنیان، به دانش از نظر کیفی و کمی با اهمیت‌تر از گذشته نگریسته می‌شود. طبق تعریف این سازمان، اقتصاد دانش بنیان اقتصادی است که مستقیماً بر مبنای تولید، توزیع و مصرف دانش و اطلاعات قرار گرفته باشد. بسیاری از اقتصاددانان بر این باورند که امروزه دیگر حجم سرمایه و اندازه‌ی بازار در توسعه‌ی اقتصادی ملل نقش اساسی ندارد، بلکه این نقش را دانش و فناوری ایفا می‌کند.

نکته‌ای که باید همواره در نظر داشت این است که برای دستیابی به اقتصاد دانش بنیان، تولید و توزیع اطلاعات و پرداختن به آموزش و پژوهش کافی نیست، بلکه نکته‌ی مهم به‌کارگیری آن‌ها در استفاده از منابع اقتصادی به صورت مستمر و پایدار است. به عبارت دیگر، کاربردی کردن دانش و استفاده‌ی مؤثرتر از آن در گسترش ظرفیت‌ها و ارتقای درجه‌ی بهره‌برداری از منابع است که تحقق یک اقتصاد دانش بنیان را ممکن می‌سازد که نقش شرکت‌های دانش بنیان در این زمینه قابل تعریف است.

در این قسمت مناسب است که برخی از ویژگی‌های اقتصاد دانش بنیان مورد بررسی قرار گیرد. در یک تحلیل نظری، به‌طور کلی می‌توان ویژگی‌های زیر را برای اقتصاد دانش بنیان بیان کرد:

۱. اقتصاد دانش بنیان اقتصاد کمبایی منابع نیست، بلکه اقتصاد فراوانی منابع است؛ زیرا برخلاف بسیاری از منابع که هنگام مصرف مستهلک می‌شوند، اطلاعات و دانش، که اساس اقتصاد دانش بنیان است، می‌تواند بارها مصرف شود و با مصرف بیشتر در واقع رشد کند.

۲. در اقتصاد دانش بنیان، دانش به کالا تبدیل می‌شود و به فروش می‌رسد.

۳. اقتصاد دانش بنیان به نوعی یک اقتصاد بدون وزن است.

۴. در اقتصاد دانش بنیان، دانش پایگی اقتصاد وابسته به مجموعه‌ای از نظام‌ها و فرآیندهای دانشی جامعه است.

۵. محل فعالیت در اقتصاد دانش بنیان اهمیت چندانی ندارد، زیرا با استفاده از فناوری‌ها و روش‌های مناسب، بازارها و سازمان‌های مجازی به وجود می‌آید و در خدمت فعالیت قرار می‌گیرد. آنچه مهم است سرعت عمل در فعالیت‌ها و دسترسی به کل جهان است.

۶. در اقتصاد دانش بنیان، سهم قابل توجهی از تولید ملی سرانه در رشته‌ی فعالیت‌های دانش پایه و دانش ساز، مانند صنایع دارای فناوری برتر، خدمات مالی و تجاری پیشرفته‌تر و کارآمدتر و به ویژه از فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی تخصصی تولید می‌شود.

در حقیقت اقتصاد دانش بنیان با بهره‌وری بیشتر عوامل تولید و رفتار بهینه‌ی اقتصادی از نظر تخصیص منابع کار می‌کند و در نتیجه، دارای نرخ رشد بالاتری خواهد بود. (*)

ادامه دارد...

* دانشجوی دکتری مدیریت و پژوهشگر

نکته‌ای که باید همواره در نظر

داشت این است که برای دستیابی

به اقتصاد دانش بنیان، فقط تولید

و توزیع اطلاعات و پرداختن به

آموزش و پژوهش کافی نیست،

بلکه نکته‌ی مهم به‌کارگیری آن‌ها

در استفاده از منابع اقتصادی به

صورت مستمر و پایدار است.

● ناگفته‌های بازمانده ۱۱سپتامبر در بازدید از «نسیم» از پشت پرده انفجار برج‌های دولقو؛ دنیا بداند انفجار اصلی در زیرزمین و قبل از برخورد هواپیما به برج‌ها رخ داد/ دولت آمریکا با عصبانیت مانع از انتشار گزارش شاهدان شده است / سعی کردند مردم را از اسلام متفرق کنند؛ همین من را مسلمان کرد'

● آیت‌الله خوشوقت که برای انجام اعمال مناسک عمره مفرده به سرزمین وحی سفر کرده بود، روز گذشته به دلیل عارضه نارسایی کلیوی و مشکلات تنفسی ناشی از دیابت در یکی از بیمارستان‌های مکه مکرمه بستری شد

● پیگیری‌های «نسیم» از مساعد بودن اوضاع جسمانی آیت‌الله خوشوقت که در بیمارستان ملک‌فیصل مکه بستری است، حکایت دارد/ این استاد اخلاق توسط تیمی از پزشکان ایرانی تحت نظر است، مناسک عمره را به اتمام رسانده و به محض بهبودی به کشور بازمی‌گردد

● جهانگیر الماسی در گفتگو با «نسیم»: «تولیدات سینمای ما کیفیت بالایی دارند و بالقوه می‌تواند مخاطب جهانی را جذب کند/ متاسفانه این تولیدات به علت نبود یک سیستم واحد و هدمقند نتوانسته جایی در بازار جهانی داشته باشد

● وزیر ارشاد در پیامی به هفتمین جشنواره بین‌المللی شعر فجر، این جشنواره را به سبب وجود شاعرانی بزرگ و نکته‌سنج و تعهدمدار، 'بهار شعر و ادب فارسی' توصیف کرد

اجتماعی

● وزیر آموزش و پرورش؛ یک سر سوزن هم قبول ندارم که آموزش و پرورش در زمینه حذف کنکور مشکل دارد/ سوابق تحصیلی در تمام استان‌ها استخراج شده است و در تمام استان‌ها سرور نصب کردیم و در این زمینه هیچگونه ضعیف نداریم

● مدل‌های مهندسی ماهواره‌های 'هره' و 'ناهید' صبح امروز با حضور رئیس‌جمهور رونمایی شد

● عضو شورای عالی نظام پزشکی؛ تعرفه‌های پزشکی در بخش حرفه‌ای دچار عقب‌ماندگی تاریخی است و اگر تعرفه واقعی نباشد، دولت اولین ضرر دهنده‌است / مسئولان پیش‌بینی افزایش تعرفه‌ها را قبول نمی‌کنند و درمان، اولویت کشور نیست / تورم تجهیزات پزشکی ۵۰ درصد است

● قائم مقام سازمان حفاظت محیط زیست با بیان اینکه به دلیل کمبود اعتبار روند جایگزینی خودروهای فرسوده کند شده و مشکل اصلی 'پرداخت تسهیلات' است، اعلام کرد؛ با این حال ما از روند خروج خودروهای فرسوده رضایت نسبی داریم / بیش از ۵۰ درصد خودروهای فرسوده در تهران هستند

● مدیر روابط عمومی جهاد دانشگاهی در گفتگو با «نسیم»: «حکم اخراج 'بوالفضل فاتح' از جهاد دانشگاهی به دلیل عدم بازگشت وی به کشور، توسط کمیته انتظامی اعضای هیأت علمی جهاد صادر شده است / وی تا پایان امروز دوشنبه، برای اعتراض به این حکم مهلت دارد

ورزشی

● رئیس سازمان خصوصی‌سازی ایران در نشست خبری؛ احمدوند با بیان اینکه واگذاری دو باشگاه استقلال و پرسپولیس 'در حال انجام است، گفت؛ در حال حاضر امکان واگذاری این دو باشگاه از طریق بازار سرمایه وجود ندارد و تلاش براین است که ۵ تا ۱۰ درصد این دو باشگاه واگذار شود

● نایب‌رئیس فدراسیون تکواندو در گفتگو با «نسیم»: «نتیجه‌گرایی باعث شده، پستوانه‌سازی در تیم ملی صورت نگیرد/ از اختلافات مدیریتی، فقط ورزشکاران متضرر می‌شوند/ اگر بازیکن شایسته‌ای در انتخابی هم شکست بخورد، در صورت صلاحدید کادرفنی، شانس حضور در تیم ملی را دارد

● پی‌رو ربادنگو، مشاور فدراسیون والیبال؛ امکانات ایران در سطح بالای جهانی است / وقتی همه به ولاسکو اعتماد کردند به تدریج موفقیتش بیشتر شد / ایران نیاز دارد که در مقابل تیم‌های پر قدرت بازی بیشتری انجام دهد و این تنها راه پیشرفت است / ایران در لیگ جهانی در گروه سختی قرار دارد

● حسن رنگرز، نایب‌رئیس فدراسیون کشتی در گفتگو با «نسیم»: پس از جلسه با وزیر ورزش موضوع حامی مالی جام جهانی تهران نهایی شد / باشگاه فولاد ماهان تقبل هزینه کرده تا در این مسیر کمک حال کشتی باشد / از این پس دغدغه‌ای در خصوص تأمین هزینه برگزاری جام جهانی نخواهیم داشت

● پایگاه خبری لبیانون فایلز نوشت؛ کی‌روش در اظهارات قبل از دیدار تیم ملی فوتبال ایران برابر لبنان، جنگ روانی علیه لبنان به راه انداخته است / این شیوه برخورد همیشه در اخلاق او بوده است / وی در بعد بازی رفت طی سخنانی آتشین اعلام کرده بود که دروازه‌بان لبنان بر ایران پیروز شده است نه تیم

● علی کفاشیان؛ اگر شرایط مهیا باشد برای یکی از کرسی‌های AFCکاندیدا می‌شوم / اتفاقی که برای سعیدلو در انتخابات AFC رخ داد برای ما تجربه شد که دیگر آن را تکرار نکنیم / شرایط میزبانی مسابقات جهانی را داریم / در جلسه هفته‌آینده هیات رئیسه، در مورد زمان مجمع تصمیم‌گیری می‌شود

● خبرگزاری نسیم

صاحب امتیاز: مرکز طبع و نشر فرهنگ‌آرا
مدیر مسئول: قاسم صفایی نژاد
دبیر: سمیرا عزیزپور
صفحه آرا: شهاب خروشان

دوره جدید: اسال اول | شماره ۱۱ | دوشنبه ۱۶ بهمن ۱۳۹۱

آدرس: اتوبان شهید نواب صفوی، بعد از پل کمیل، نبش خیابان محبوب مجاز، ساختمان دماوند ۲، پلاک ۲۵۷، طبقه هفتم
کدپستی: ۱۳۳۱۶۱۵۸۷۲

تلفن: ۵۵۴۳۱۱۸۵

۵۵۴۳۱۱۷۵

نماینر: ۵۵۴۳۱۱۸۷

www.sarkhatdaily.ir

info@sarkhatdaily.ir

بررسی زمینه‌ها و علل نخست‌وزیری بازرگان در «دولت موقت»؛

ماشین نازک نارنجی و جاده‌ی ناهموار انقلاب

◀ اینکه چرا بازرگان به نخست‌وزیری دولت موقت منصوب گردید از دو وجه سلبی و ایجابی قابل طرح و بحث است. در نگاه سلبی، این مسئله محوریت می‌یابد که چرا بازرگان آری و دیگری نه و در جنبه‌ی ایجابی این نکته برجسته می‌شود که بازرگان با توجه به چه سوابق و ویژگی‌هایی انتخاب شد.

عنوان کاندیدای نخست‌وزیری مطرح کردند و او مورد تأیید امام قرار گرفت.[۴] بازرگان در مورد نحوه‌ی انتخابش به نخست‌وزیری دولت موقت می‌نویسد:

«منی دانم مرحوم مطهری بود یا یکی دیگر از روحانیون شورای انقلاب مرا مطرح کرد. اعضای غیرروحانی هم کسی را در نظر نداشتند، ولی نظر عموم روی من رفت و اگر کسی هم موافقت نداشت، حرفی نزد. آیت‌الله خمینی تبسم و اظهار خشنودی کرده گفتند: به این ترتیب خیالم از هر دو طرف راحت شد.»[۵]

بدین ترتیب، مهندس مهدی بازرگان در پانزدهم بهمن سال ۱۳۵۷، طی حکمی از سوی امام خمینی (رحمت‌الله علیه)، به عنوان نخست‌وزیر دولت موقت مأمورتشکیل کابینه‌شد. در انتصاب بازرگان آمده بود:

«بنا به پیشنهاد شورای انقلاب، بر حسب حق شرعی و حق قانونی ناشی از آرای اکثریت قاطع قریب به اتفاق ملت ایران، که طی اجتماعات عظیم و تظاهرات وسیع و متعدد در سراسر ایران نسبت به رهبری جنبش ابراز شده است و به موجب اعتمادی که به ایمان‌راسخ‌شما به مکتب اسلام و اطلاعی که از سوابقتان در مبارزات اسلامی و ملی دارم، جناب عالی را بدون در نظر گرفتن روابط حزبی و وابستگی به گروهی خاص، مأمور تشکیل دولت موقت می‌نمایم…»[۶]

چراهی انتصاب بازرگان به نخست‌وزیری

آنچه گذشت مختصری از چگونگی طرح ایده‌ی تشکیل دولت موقت و انتخاب مهندس مهدی بازرگان برای ریاست آن بود؛ اما آنچه در آغاز سخن مطرح گردید، یعنی چراهی انتصاب شخص بازرگان و اینکه چرا بازرگان به این مقام منصوب شد، همچنان به قوت خود باقی است.

به نظری می‌رسد این پرسش که چرا بازرگان به نخست‌وزیری دولت موقت منصوب گردید از دو وجه سلبی و ایجابی قابل طرح و بحث است. توضیح اینکه در نگاه سلبی، این مسئله محوریت می‌یابد که چرا بازرگان آری و دیگری نه و در جنبه‌ی ایجابی این نکته برجسته می‌شود که بازرگان با توجه به چه سوابق و ویژگی‌هایی انتخاب شد.

در جنبه‌ی سلبی، گزینه‌های مختلفی که می‌توانستند جایگزین یارقیب مهدی بازرگان شوند محل بحث هستند. برای ارائه‌ی بحثی روشن می‌توان انقلابیون را به دو طیف انتزاعی روحانیون و غیرروحانیون تقسیم کرد. در میان طیف غیرروحانی، با نظری اجمالی بر افراد، جریان‌ها و گروه‌هایی که در این رده جای می‌گیرند، می‌توان به جرئت اذعان داشت که بازرگان مناسب‌ترین گزینه بود؛ چرا که تنها افراد قابل اعتماد در این برهه‌ی حساس، که در ضمن دارای تجربیات و سوابق اجرایی نیز باشند، چهره‌هایی با گرایش‌های ملی‌مذهبی بودند که عمدتاً در قالب دو تشکل جبهه‌ی ملی و نهضت آزادی فعالیت می‌کردند. در میان آن‌ها، برجسته‌ترین و مجرب‌ترین گزینه‌ای که حداقلی از معیارهای مورد نظر اعضای شورای انقلاب (به عنوان مأموران انتخاب و معرفی گزینه) را داشته باشد، مهدی بازرگان بود. هاشمی رفسنجانی، از اعضای شورای انقلاب، در این باره می‌نویسد:

«از اولین روزهای ورود امام به ایران از مهم‌ترین بحث‌ها بحث تعیین دولت بود. به نظر من، همه‌ی ما به این نتیجه رسیده بودیم که در زمینه‌ی تشکیل دولت، از نیروهای نهضت آزادی

روزنامه خبری - تحلیلی عصر ایران

بگویم چون دیروز حرفی زده‌ام، باید روی همان حرف باقی بمانم. امروز می‌گویم مادام که احکام اسلام پیاده نشده است و افراد صالح نداشتیم تا طبق اسلام عمل کنند، علما باید مشغول به کارهایشان باشند. این شأن برای علما نیست که ریاست جمهوری یا پست دیگری را داشته باشند،

چون وظیفه‌است، به این کار بپردازند.»[۱۰]

با این وجود، تأکید مؤکد امام بر عدم ورود روحانیون به عرصه‌ی اجرایی آن قدر قوت داشت و توصیه‌های وی به آن اندازه نافذ و اثربخش بود که تا مدتی، هیچ‌گاه هیچ یک از روحانیون، نه تنها برای نخست‌وزیری دولت موقت، که برای ریاست جمهوری نیز پیش قدم نشدند. بنابراین مهندس مهدی بازرگان گزینه‌ای بود که در میدانی بی‌رقیب به نخست‌وزیری انتخاب شد.

امادر خصوص شق دوم و اینکه اساساً چرا اکثریت به بازرگان دیدگاهی مثبت داشتند و رأی مثبت به وی داده شد، می‌توان گفت این نگاه و رأی مثبت ریشه در سوابق و وجهه‌ی بازرگان داشت. نگاهی به زندگی‌نامه‌ی مهندس مهدی بازرگان دلیل دیدگاه و رأی مثبت اعضای شورای انقلاب به وی را روشن‌تر می‌سازد.

بازرگان متعلق به خانواده‌ای متمول بود و پدرش از بازرگانان باسابقه و معروف محسوب می‌شد. تحصیلات خود را در دارالفنون و سپس در فرانسه به پایان برده بود و از بنیان‌گذاران دانشکده‌ی فنی تهران به‌شمار می‌آمد. در دوران نخست‌وزیری مصدق، در مناصبی نظیر ریاست دانشکده‌ی فنی دانشگاه تهران، ریاست سازمان آب تهران، عضویت در هیئت خلع ید از شرکت نفت انگلیس و ایران و ریاست هیئت مدیره‌ی شرکت ملی نفت ایران فعالیت کرده بود. او در از کودتای ۲۸ مرداد دستگیر شده بود. او در اواخر دهه‌ی ۱۳۳۰ به همراه آیت‌الله طالقانی در تأسیس نهضت آزادی شرکت جست و پس از آن، دستگیر و زندانی شد و بعد از آن نیز همواره در صحنه‌ی سیاسی کشور به عنوان مخالف رژیم پهلوی فعالیت داشت. هم‌زمان بانسجکلیل شورای انقلاب، به عضویت آن درآمد و تا زمان انتصاب به نخست‌وزیری به عنوان یکی از اعضای فعال این شورا شناخته می‌شد.

به این ترتیب، سابقه‌ی بازرگان سابقه‌ی مناسبی بود و به همین جهت، مورد توجه شورای انقلاب و امام (رحمت‌الله علیه) قرار گرفت. در پایان ذکر این نکته ضروری است که تأیید بازرگان از سوی اعضای شورای انقلاب در موافقت امام (رحمت‌الله علیه) نقش مؤثری داشت. امام خمینی (رحمت‌الله علیه) بعدها در این باره فرمودند: «من امروز بعد از ده سال از پیروزی انقلاب اسلامی، همچون گذشته، اعتراف می‌کنم که بعضی تصمیمات اول انقلاب، در سپردن پست‌ها و امور مهمه‌ی کشور به گروهی که عقیده‌ی خالص و واقعی به اسلام ناب محمدی نداشته‌اند اشتباهی بوده است که تلخی آثار آن به راحتی از میان نمی‌رود؛ گرچه در آن موقع من شخصاً مایل به روی کار آمدن آنان نبودم، ولی به صلاح دید و تأیید دوستان قبول نمودم.»[۱۱]

پی نوشت‌ها:

[۱] امام خمینی، صحیفه‌ی امام، مجموعه‌ی آثار امام خمینی (بیانات، پیام‌ها، مصاحبه‌ها، احکام، اجازات شرعی و نامه‌ها)، مؤسسه‌ی تنظیم و نشر آثار امام، تهران، چاپ اول، ۱۳۷۸، ج ۴، ص ۳.

[۲] روزنامه‌ی کیهان، ۱۶ بهمن ۱۳۵۷.

[۳] امام خمینی (رحمت‌الله علیه)، همان، ج ۳، ص ۱۴۲. [۴] آن‌ک که به مهدی بازرگان، انقلاب ایران در دو حرکت، نهضت آزادی ایران، تهران، ۱۳۶۲، ص ۷۸ و سعید برزین، زندگی‌نامه‌ی سیاسی مهدی بازرگان، نشر مرکز، تهران، چاپ اول، ۱۳۷۴، ص ۳۶۷.

[۵] مهدی بازرگان، شورای انقلاب و دولت موقت (سیمای دولت موقت از ولادت تا رحلت)، نهضت آزادی، تهران، ۱۳۶۲، ص ۲۷.

[۶] امام خمینی (رحمت‌الله علیه)، همان، ص ۲۳۶.

[۷] علی‌اکبر هاشمی‌رفسنجانی، دوران مبارزه، زیر نظر محسن هاشمی، انتشارات دفتر نشر معارف انقلاب، تهران، چاپ اول، ۱۳۷۶، ص ۳۳۴.

[۸] همان.

[۹] مسعود ضوی، هاشمی و انقلاب، انتشارات همشهری، تهران، ۱۳۶۱، ص ۴۲.

[۱۰] صحیفه‌ی امام، ج ۱۸، ص ۲۴۲.

[۱۱] صحیفه‌ی امام، ج ۲۱، ص ۲۸۵.

*پژوهشگر تاریخ معاصر